

[Larsen (Bjerre).]

Men det allerfarligste er, at Staten overtager Forskelsbeløbet mellem Jordværdi og Jordpris. Det vil blive mægtige Summer, som Staten skal indskyde her, og som skal henstaa rentefri og først forrentes ind i Fremtiden, forrentes af den kommende Slægt. Og hele denne Opstilling vil medføre en mægtig Spekulation. Køber og Sælger behøver ikke at tage Hensyn til Prisen, Staten udligner Forskellen, og det vil blive meget vanskeligt, for ikke at sige ugørligt, for Amtskommissioner og Jordlovsudvalg at holde igen. Ganske uvægerlig vil Priserne stige, naar Staten melder sig som Køber i saa stor Udstrækning.

Navnlig forekommer det mig ganske uansvarligt, at ogsaa den private Udstykning skal inddrages under disse Former, hvor Staten gaar ind for Forskelsbeløbet mellem Jordpris og Jordværdi; det giver yderligere Lejlighed til Spekulation i videre Udstrækning.

20 Mill. Kr., ja derover, anvendt til Udstykning, under *de* Former — dér maa jeg tage det allerstørste Forbehold, ja, jeg maa sige, at det ikke en Gang er nok med at tage Forbehold, da dette eventuelt kan mistydes, men jeg maa absolut afvise noget saadant, da det er medvirkende til at skaffe Kapitalen endnu mere Indflydelse ude paa den danske Jord.

Det ærede Medlem Hr. C. O. Pedersen sagde i sin Forelæggelsestale bl. a., at Lovforslaget rummede en Udgift for Staten til Forrentningen. Det er rigtigt, det bliver ingenlunde en lille Udgift, det skal nok vise sig at blive artige Forskelsbeløb, man kommer op paa, endog meget høje Summer; thi lidt efter lidt vil der aabne sig en meget bred Kløft mellem Jordpris og Jordværdi, og denne Kløft skal fyldes af Statskassen. Dette er, hvad der vil ske.

Maa jeg ligeledes pege paa den Gaardmandsudstyknings, som Lovforslaget indeholder, hvor der maa bruges 4 Mill. Kr. om Aaret til Oprettelse af Brug paa indtil 20 ha middelgod Jord, og hvor Staten gaar ind for et Andenprioritetslaan næstefter Førstepantslaanet og til en Rente paa $4\frac{1}{2}$ pCt., saaledes at dette Laans Størrelse maa udgøre det Beløb, der svarer til Købesummen for Jorden plus $\frac{9}{10}$ af Byggeomkostningerne. Det er et ganske forfærdeligt Perspektiv, der aabner sig. Køber og Sælger er ikke interesseret i Prisen, Staten udligner Forskellen, og her vil det være ganske umuligt for Jordlovsudvalget og Amtskommissioner at holde igen paa det mægtige Pres, der vil fremkomme. Nej, saa ligger det paa et

helt andet Plan i det af den højtærede Landbrugsminister fremsatte Lovforslag, hvor der er trukket bestemte Grænser, som ligger indenfor et Omraade, der med Lethed kan overses.

Om Venstres Forslag vil jeg derfor sige, at det helt igennem er en Begunstigelse for Kapitalen, og det tager alt for lidt Hensyn til den mindst bemidlede Del af Landbougdommen. De i Regeringens Forslag for mig saa vigtige Bestemmelser som Ekspropriation og Etableringslaan, der netop skulde hjælpe de økonomisk svage i Samfundet, er udeladt i Lovforslaget her; det offentlige Fæste er ganske vist beholdt, men det stilles under ugunstigere Forhold end Selveje og kan derfor kun tænkes af den Grund at ville forsvinde, og det var maaske ogsaa det, Venstre ønsker allermost. Jeg kan ikke godt forliges med, at den Jord, som er Samfundets, ikke skal besiddes netop under Fæsteformen.

Noget andet er det med Jorden i den private Udstykning. Derfor indeholder jo ogsaa Regeringens Forslag begge Former: offentlig Jord udstykkes under Fæsteformen, privat Jord udstykkes under den almindelige Form for Selveje, som det kendes efter den gamle Husmandslov. Her kan da de unge selv vælge. Disse Former blev stillet lige ved Gennemførelsen af Loven om Oprettelse af Husmandsbrug i 1924, hvor Venstres daværende Landbrugsminister, det nuværende ærede Medlem Hr. Madsen-Mygdal, som Venstre maa undvære ved Debatten i Dag, og som Venstre ikke har kunnet erstatte med nogen Landmand, udtrykkelig fastslog, at med de i Loven indførte Bestemmelser var der skabt Lighed.

Det kan derfor ikke nytte, at Venstre vil hænge sig fast i Slagordet: Frit Valg, lige Vilkaar — det findes nemlig ikke i det af Venstre forelagte Forslag.

Det ærede Medlem Hr. C. O. Pedersens Udtalelser i Forelæggelsestalen om, at efter Venstres Opfattelse maatte Statens Opkøb af Jord foregaa udelukkende i det frie Marked, altsaa til Dagens Pris, understreger jo til fulde, at jeg har Ret i min nylig fremførte Paastand om, at Forslaget er en Begunstigelse for Kapitalen.

Fra ærede Medlemmer af Partiet Venstre har der her i Salen lydt stærke Ord om, at der var Landbrugskrise, hvilket jeg nu slet ikke vil indrømme, og det har da heller ikke givet sig Udslag i, at der kan købes ret megen Jord til Jordværdien i Øjeblikket. Det er altsaa ikke Tilfældet, og gennemførtes nu Venstres Forslag, saa vilde det jo gaa i